

Aan het college van Burgemeester en wethouders
van de gemeente Helmond
Postbus 950
5700 AZ HELMOND

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 614 11 15
info@brabant.nl
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Onderwerp

Interbestuurlijk toezicht omgevingsrecht; inspectierapport project
"Onderzoek borging EV in gemeentelijke bestemmingsplannen"

Datum

10 oktober 2016

Ons kenmerk

C2196975/4072251

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

W.A.M. (Nanny) van Rooij -
Vredenburg

Telefoon

(073) 681 27 55

Email

nvrooij@brabant.nl

Bijlage(n)

1

Geacht college,

Het project 'Onderzoek borging EV in gemeentelijke bestemmingsplannen' omvat een onderzoek naar de mate waarin gemeenten externe veiligheid meenemen bij het opstellen van bestemmingsplannen. Dit onderzoek vond plaats vanuit onze wettelijke rol als interbestuurlijk toezichthouder voor het domein omgevingsrecht. In onze brief van 30 juni 2014 informeerden wij u over doel en inhoud van ons thema onderzoek.

Bijgevoegd treft u het inspectierapport aan met daarin de waarnemingen, conclusies en aanbevelingen. De waarnemingen zijn verwerkt in bijlage 1, de conclusies staan in hoofdstuk 3 en de aanbevelingen in hoofdstuk 4 van het rapport. Het inspectierapport is vooraf in concept per mail op 22 juli 2016 aan uw gemeente toegezonden met gelegenheid voor reactie. Wij ontvingen op 1 augustus 2016 een reactie. Deze reactie is door ons betrokken bij het opstellen van het definitieve inspectierapport.

Bij het overzien van de bevindingen, conclusies en aanbevelingen valt het ons positief op dat uw gemeente zichtbaar belang hecht aan het meenemen van externe veiligheid in bestemmingsplannen. Onze complimenten hiervoor. Toch is er op basis van het bestemmingsplan 't Hout sprake van een manifeste en een latente saneringssituatie. Daarnaast zijn de wettelijke stappen van de verantwoording van het groepsrisico niet bij alle plannen (volledig) doorlopen.

Door uw gemeente zijn inmiddels stappen gezet om de saneringssituaties op te heffen; de procedure voor het wijzigen van het bestemmingsplan is al in gang gezet.

Gelet op het voorgaande vragen wij u:

- de betreffende aanbevelingen ter harte te nemen;

- ons op de hoogte te brengen van het verloop van de bestemmingsplan-procedure waarmee de saneringssituaties ten gevolge van het tankstation aan de Hoofdstraat 66 in Helmond worden opgelost;
- de raad van uw gemeente deze brief en het inspectierapport ter info aan te bieden.

Datum

10 oktober 2016

Ons kenmerk

C2196975/4072251

Het Brabant brede eindrapport met een totaaloverzicht van alle bevindingen, conclusies en aanbevelingen zal u in de tweede helft van oktober worden toegestuurd. Een tabel met een overzicht van alle beoordeelde bestemmingsplannen per gemeente met de meest relevante bevindingen maakt deel uit van het rapport.

Wij vertrouwen op uw medewerking. Ingeval van vragen over dit onderwerp, kunt u contact met ons opnemen. De contactgegevens staan in de referentiekolom van deze brief.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

Mw. drs. E. Breebaart,
afdelingshoofd Interbestuurlijk Toezicht

In verband met geautomatiseerd verwerken is dit document digitaal ondertekend.

Inspectierapport EV-RO project interbestuurlijk toezicht omgevingsrecht

Taakuitvoering van de gemeente Helmond

- Onderzoek borging EV in gemeentelijke bestemmingsplannen

Contactpersoon

N. van Rooij
Beleidsmedewerkster EV

Afdeling

Natuur en Milieu

Email

nvrooij@brabant.nl

Datum

10 oktober 2016

Inhoud

1	Voorwoord	2
2	Doel, afbakening en aanpak	3
3	Toetsing	4
3.1	Wettelijke normen	4
3.2	Conclusies	4
4	Aanbevelingen	6
	Bijlage 1: Waarnemingen	7

1 Voorwoord

Gemeenten en waterschappen hebben veel wettelijke medebewindstaken op het terrein van het omgevingsrecht. De provincies hebben sinds 1 oktober 2012 de wettelijke taak gekregen als interbestuurlijk toezichthouder omgevingsrecht. Dat wil zeggen dat de provincies bekijken of een gemeente of waterschap haar taken op het terrein van het omgevingsrecht goed uitvoert. In Brabant richten wij ons daarbij in hoofdzaak op de taken vergunningverlening, toezicht en handhaving. En wel vooral daar waar er sprake is van risico's voor veiligheid en volksgezondheid of kans op onherstelbare schade.

Het Beleidsplan IBT 2016-2019 bevat onze doelen en prioriteiten voor het interbestuurlijk toezicht (IBT). Die beleidsdoelen worden vertaald naar activiteiten in een jaarlijks Uitvoeringsprogramma IBT. Externe veiligheid (hierna: EV) in bestemmingsplannen is een van de risicothema's in het vorige beleidsplan IBT 2013-2015 dat prioriteit heeft gekregen. In het Uitvoeringsprogramma IBT 2014 en 2015 is deze activiteit opgenomen.

Brabant breed onderzoek borging EV in gemeentelijke bestemmingsplannen

Het project 'Onderzoek borging EV in gemeentelijke bestemmingsplannen' omvat een onderzoek naar de mate waarin gemeenten externe veiligheid meenemen bij het opstellen van bestemmingsplannen. Om dit in beeld te krijgen zijn bestemmingsplannen via de site www.ruimtelijkeplannen.nl getoetst. Deze toets voeren wij uit bij alle gemeenten in de provincie Noord-Brabant.

Als uit de toetsing blijkt dat er mogelijk sprake is van een latente of urgente saneringssituatie wordt contact opgenomen met de betreffende gemeente voor het verifiëren van de waarnemingen en het maken van afspraken om tot een passende oplossing te komen.

Na afronding van alle beoordelingen stellen wij een rapportage op, met een totaaloverzicht van de bevindingen, conclusies en aanbevelingen. De rapportage geeft een Brabant breed beeld van de mate waarin EV in bestemmingsplannen is meegewogen. De rapportage wordt bekend gemaakt en gepubliceerd. Elke gemeente ontvangt een (digitaal) exemplaar.

Onderzoek borging EV in bestemmingsplannen

Voor uw gemeente zijn drie bestemmingsplannen bekeken. Uit de toetsing van de bestemmingsplannen blijkt dat er veel aandacht is besteed aan het meenemen van externe veiligheid in de drie bestemmingsplannen. Toch is er bij één van de plannen sprake van een manifeste en een latente saneringssituatie. Daarnaast zijn de wettelijke stappen van de verantwoording van het groepsrisico niet bij alle plannen (volledig) doorlopen. Dit inspectierapport bevat onze waarnemingen, conclusies en aanbevelingen.

2 Doel, afbakening en aanpak

Doel van het project "Onderzoek borging externe veiligheid in gemeentelijke bestemmingsplannen" is om te onderzoeken of in de uitvoeringspraktijk bij een gemeente het aspect EV voldoende is meegewogen in de vastgestelde bestemmingsplannen. Wij hebben hierbij geen plannen geraadpleegd waarbij de vaststelling vóór 2012 heeft plaatsgevonden. Toetsing vindt plaats op de volgende onderdelen:

- Zijn alle risicobronnen geïventariseerd;
- Is EV opgenomen in de toelichting, regels en verbeelding;
- Is getoetst aan de grens- en richtwaarden van het plaatsgebonden risico;
- Zijn de wettelijke stappen van de verantwoording groepsrisico doorlopen;
- Is advies gevraagd aan de veiligheidsregio;
- Is dit advies meegenomen in de groepsrisicoverantwoording;
- Is het groepsrisico bestuurlijk verantwoord.

Binnen uw gemeenten zijn de volgende bestemmingsplannen getoetst:

1. 't Hout.
2. Helmond Noord I.
3. Stationskwartier.

Hierbij is gebruikgemaakt van de informatie op de site www.ruimtelijkeplannen.nl en www.risicokaart.nl.

Op 18 februari 2016 heeft u een memo met onze bevindingen over de 3 vastgestelde bestemmingsplannen via de mail ontvangen. Hierop is op 26 februari 2016 door u schriftelijk gereageerd. Tijdens een bezoek aan uw gemeente op 30 mei 2016 heeft mondeling overleg plaatsgevonden over de inhoud van onze memo en uw reactie daarop.

Aanwezig namens de gemeente Helmond:

Dhr. H.G.C. Mennen Beleidsmedewerker Milieu

Aanwezig namens de Provincie Noord-Brabant:

Mevr. N. van Rooij Beleidsmedewerkster Externe veiligheid
Dhr. H. de Lange Medewerker externe veiligheid Omgevingsdienst Brabant Noord

Vervolgens hebben wij op 9 juni 2016 een aanvullende schriftelijke reactie van u ontvangen. Op 22 juli 2016 is dit inspectierapport in concept voor een ambtelijke reactie toegezonden aan uw gemeente. Hierop is op 1 augustus 2016 gereageerd. Alle ontvangen reacties zijn voor zover mogelijk verwerkt in voorliggend inspectierapport. Onze bevindingen over de 3 conserverende bestemmingsplannen en de reactie daarop door uw gemeente vindt u terug in bijlage 1.

3 Toetsing

In paragraaf 3.1 zijn de wettelijke normen waaraan wij toetsen opgenomen. De conclusies in paragraaf 3.2 zijn gebaseerd op de in bijlage 1 opgenomen waarnemingen.

3.1 Wettelijke normen

- Wet ruimtelijke ordening
- Besluit externe veiligheid inrichtingen
- Besluit externe veiligheid buisleidingen
- Besluit externe veiligheid transportroutes / Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen
- Besluit algemene regels ruimtelijke ordening
- Registratiebesluit externe veiligheid
- Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
- Besluit omgevingsrecht

3.2 Conclusies

- In alle bekeken bestemmingsplannen is veel aandacht besteed aan de verwerking van externe veiligheid.
- Bij bestemmingsplan 't Hout is ten gevolge van het LPG-tankstation aan de Hoofdstraat 66 sprake van een manifeste saneringssituatie.
- Bij bestemmingsplan 't Hout is ten gevolge van het LPG-tankstation aan de Hoofdstraat 66 sprake van een latente saneringssituatie.
- Bij bestemmingsplan 't Hout en bestemmingsplan Stationskwartier zijn de wettelijke stappen van de verantwoording van het groepsrisico zijn niet zichtbaar doorlopen*.
- Bij bestemmingsplan 't Hout en bestemmingsplan Stationskwartier is niet zichtbaar advies gevraagd aan de Veiligheidsregio over bereikbaarheid, bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid.
- Het groepsrisico is niet bestuurlijk verantwoord.

* Reactie gemeente:

De bestemmingsplannen zijn conserverend van aard, waarbij in beginsel de bestaande situatie is vastgelegd. Bij een conserverend bestemmingsplan wordt met de verbeelding en de regels de bestaande regeling voor de gronden in het plangebied geactualiseerd en worden geen grote nieuwe ontwikkelingen toegestaan. In zijn algemeenheid kan derhalve worden gesteld dat het groepsrisico, behoudens autonome groei, niet toe neemt.

Manifeste saneringssituatie bestemmingsplan 't Hout:

De bedrijfswoning aan de Hoofdstraat 68 ligt binnen de plaatsgebonden risicocontour (15 meter) van de LPG-afleverzuil. Hierdoor is sprake van een manifeste saneringssituatie. Deze wordt veroorzaakt doordat de locatie Hoofdstraat 68 in het bestemmingsplan niet als 'Bedrijf' (bedrijfswoning), maar als 'Wonen' is bestemd.

Latente saneringssituatie bestemmingsplan 't Hout:

Binnen de contouren voor het plaatsgebonden risico (10^{-6}) van het LPG-reservoir en LPG-vulpunt (25 meter) is realisatie van kwetsbare objecten mogelijk. Hierdoor is sprake van een latente saneringssituatie.

Door uw gemeente is aangegeven dat:

- bestemmingsplan 't Hout in overleg met de eigenaar van het tankstation wordt aangepast, waarbij de bestemming van de woning aan de Hoofdstraat 68 wordt gewijzigd van "wonen" naar "bedrijf";
- de latente saneringssituatie met dezelfde bestemmingsplanprocedure wordt opgeheven;
- de bestemmingsplanprocedure in september 2016 in gang is gezet.

4 Aanbevelingen

Hieronder treft u de aanbevelingen naar aanleiding van onze bevindingen en conclusies aan:

- Maak de wettelijke stappen van de verantwoording van het groepsrisico inzichtelijk in de toelichting van elk bestemmingsplan (ook als het een conserverend plan betreft).
- Laat het advies van de Veiligheidsregio terug komen in het bestemmingsplan, ook als er sprake is van een conserverend plan. Geef het aan als advies is gevraagd en geen reactie is ontvangen.
- Overweeg of het, naast de verplichte verantwoording van het groepsrisico, gewenst is om de verantwoording en acceptatie van risico's expliciet/zichtbaar in het raadsbesluit tot vaststelling van het betreffende bestemmingsplan op te nemen.

In de reacties van uw gemeente op onze bevindingen wordt benadrukt dat in 2012 binnen uw gemeente een kwaliteitsverbetering van de externe veiligheidstaken heeft plaatsgevonden. Zo zijn de werkprocessen beschreven waarbij externe veiligheid een rol speelt en is de samenwerking tussen de betrokken afdelingen opnieuw vastgelegd. Ook is eenduidig met elkaar afgesproken hoe afwegingen tot stand dienen te komen, wie waarvoor verantwoordelijk is en hoe dat geborgd moet worden. Met het opstellen van dit document is een grote stap gezet in het realiseren van de doelstelling van Brabant Veiliger: "eind 2012 zijn alle wettelijke taken adequaat beschreven en geborgd" (één van de kwaliteitscriteria in het programma Brabant Veiliger 2011-2014). Daarnaast heeft uw college op 3 februari 2015 het beleidsdocument verantwoording groepsrisico vastgesteld. Het beleidsdocument is een verdere uitwerking van de Milieuvisie Helmond 2025 "Duurzaam op weg" (vastgesteld door de gemeenteraad op 10 januari 2012) en vormt het gemeentelijke kader voor omgang met externe veiligheidsvraagstukken binnen uw gemeente. Het beleidsdocument verantwoording groepsrisico zorgt voor een efficiënte uniforme manier van verantwoorden van het groepsrisico en voorkomt ad-hoc besluitvorming.

Bijlage 1: Waarnemingen

Onderstaand pictogram bevat een memo met de waarnemingen per getoetst bestemmingsplan waarop de conclusies zijn gebaseerd. De reactie van uw gemeente op de waarnemingen is telkens schuin gearceerd in rood weergegeven. Zowel deze reactie (26 februari 2016), als het mondelinge overleg (30 mei 2016) en de aanvullende schriftelijke reacties (9 juni 2016 en 1 augustus 2016) door uw gemeente zijn meegenomen in de uiteindelijke conclusies, verbetervoorstellen en aanbevelingen van dit inspectierapport.

Memo Provincie NB
reacties 16.02.26.pdf

Gemeente Helmond

Algemeen

In het kader van het provinciale project “Onderzoek borging EV in gemeentelijke bestemmingsplannen” zijn door het projectteam 3 vastgestelde bestemmingsplannen beoordeeld binnen de gemeente Helmond. Deze memo beschrijft de wijze waarop EV is meegenomen in deze plannen.

Bestemmingsplan ‘t Hout (onherroepelijk, 3 april 2012)

NL.IMRO.0794.1300BP080222

Toelichting

Alle risicobronnen met een veiligheidscontour binnen of invloedsgedebied over het plangebied zijn meegenomen bij de beoordeling van externe veiligheid.

Voor de risicobronnen zijn (in het verleden) onderzoeken en kwantitatieve risicoanalyses (QRA's) uitgevoerd. In de toelichting van het plan wordt hiernaar verwezen. Er is echter maar één rapportage (Gasunie buisleiding) toegevoegd in de bijlage. De in de toelichting vermelde onderzoeksresultaten zijn derhalve niet verifieerbaar. Daarnaast is onduidelijk of voor de leiding naast het spoor een berekening is uitgevoerd. De onderzoeken zijn over het algemeen meer dan 5 jaar oud. Het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.1.1a) geeft aan dat in ieder geval gebruik kan worden gemaakt van gegevens en onderzoeken die niet ouder zijn dan twee jaar. Gebruik van oudere rapportages moet onderbouwd worden. Voor het transport van gevaarlijke stoffen is niet ingegaan op de rapportages basisnet.

Van alle risicobronnen met een veiligheidscontour en/of invloedsgedebied over het plangebied zijn onderzoeksgegevens voorhanden, ook voor de gastransportleiding naast het spoor.

Geraadpleegd zijn o.a.:

- *Rapport externe veiligheid provinciale wegen Provincie Noord-Brabant, Oranjewoud, d.d. 29 november 2010;*
- *Rapport inventarisatie vervoer gevaarlijke stoffen gemeente Helmond, Provincie Noord-Brabant in samenwerking met SRE Milieudienst en Royal Haskoning, d.d. 6 juni 2008;*
- *Rapport onderzoek externe veiligheid spoortransport gevaarlijke stoffen in Helmond (deel 1: Kwantitatief risico-onderzoek - deel 2: Cumulatie en maatregelen), Oranjewoud, oktober 2007;*
- *Rapport externe veiligheid ondergrondse hogedruk aardgastransportleidingen, SRE Milieudienst, d.d. 5 september 2011;*
- *Rapport onderzoek naar manifeste saneringssituaties, SRE Milieudienst, d.d. 20 januari 2010.*

Alleen de rapporten “onderzoek externe veiligheid spoortransport gevaarlijke stoffen in Helmond” en “inventarisatie vervoer gevaarlijke stoffen gemeente Helmond” waren ten tijde van het planproces ouder dan 2 jaar. Vaak zie je bij conserverende bestemmingsplannen dat er niet compleet nieuwe onderzoeken hoeven te worden uitgevoerd en wordt volstaan met een verwijzing naar al bestaande onderzoeken (ABRvS 8 september 2010, 200905802/1/R3 - https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/zoeken-in-uitspraken/tekst-uitspraak.html?id=48035&summary_only=).

In het rapport “onderzoek externe veiligheid spoortransport gevaarlijke stoffen in Helmond” is bewust geen rekening gehouden met het toekomstige Basisnet, omdat concrete getallen betreffende maximale wagen aantallen met gevaarlijke stoffen toen nog niet bekend waren. De 'Regeling Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen' is ook pas op 25 november 2013 in de Staatscourant gepubliceerd. Met deze Regeling heeft het Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen concreet vorm gekregen.

Vornoemde onderzoeksrapportages kunnen desgewenst worden gemaïld.

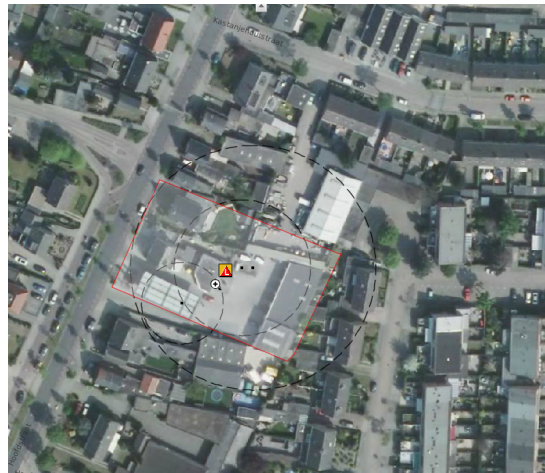
Er is getoetst aan de grenswaarden voor het plaatsgebonden risico. In een aantal gevallen wordt echter niet voldaan aan de grens- en richtwaarden voor het plaatsgebonden risico. Voor LPG-tankstations gelden namelijk een tweetal afstanden. Afstanden voor bestaande situaties en afstanden voor nieuwe situaties. Voor ruimtelijke besluiten gelden de afstanden voor nieuwe situaties (conform artikel 5 van het Bevi betreft het vaststellen van een bestemmingsplan een nieuw ruimtelijk besluit). Op grond van het Bevi mogen zich geen (beperkt) kwetsbare objecten binnen de plaatsgebonden risicocontour bevinden. In het bestemmingsplan zijn diverse kwetsbare objecten binnen de plaatsgebonden risicocontour van 45 meter (plaatsgebonden risicocontour nieuwe situatie met doorzet <1000 m³/jaar) gesitueerd en tevens ligt er een kwetsbaar object binnen de plaatsgebonden risicocontour van 25 meter van het reservoir (plaatsgebonden risicocontour bestaande situatie met doorzet < 500 m³/jaar). Er is hier daarom sprake van een **urgente saneringssituatie**.

Naar aanleiding van het afsluiten van het convenant LPG-autogas en de daarmee in relatie staande wijziging van de Revi, heeft het ministerie van VROM in 2007 het informatieblad “Gewijzigde afstanden LPG-autogastankstations (voor bestaande situaties)” opgesteld. Hierin is geadviseerd om bij het vaststellen van een conserverend bestemmingsplan, waarbij aan de feitelijke situatie niets verandert, het plan te toetsen aan de afstanden opgenomen in tabel 2a uit bijlage 1 van de Revi.

De LPG-tankstations gelegen aan de Mierloseweg 206 en Hoofdstraat 66 en de omliggende (beperkt) kwetsbare objecten zijn reeds aanwezig en het plan biedt geen mogelijkheid voor wijziging in deze situatie. Voor beide tankstations is de LPG-doorzet beperkt en zijn voorschriften in de milieuvergunning opgenomen met betrekking tot het verplicht toepassen van tankwagens met hittedwerende coating en een verbeterde vulslang. Met het opstellen van het bestemmingsplan is getoetst aan de afstanden opgenomen in tabel 2a uit bijlage 1 van de Revi, conform voornoemd advies van het ministerie uit 2007. Binnen deze afstanden zijn geen (beperkt) kwetsbare objecten aanwezig. Doordat de bestaande bouwvlakken buiten de plaatsgebonden risicocontouren zijn gelegen is er ook geen sprake van een latente saneringssituatie.

In 2010 is door de SRE Milieudienst, in opdracht van de gemeente Helmond, een onderzoek uitgevoerd naar de situaties van de LPG-tankstations in relatie tot de eisen die zijn gesteld in het Bevi en de Revi. De resultaten van deze inventarisatie zijn vastgelegd in het rapport “Onderzoek naar manifeste saneringssituaties” van 20 januari 2010. Op dat moment was nog sprake van het convenant LPG-autogas 2005 en was het gangbaar om voor bestaande inrichtingen de afstanden uit tabel 2a van de Revi toe te passen.

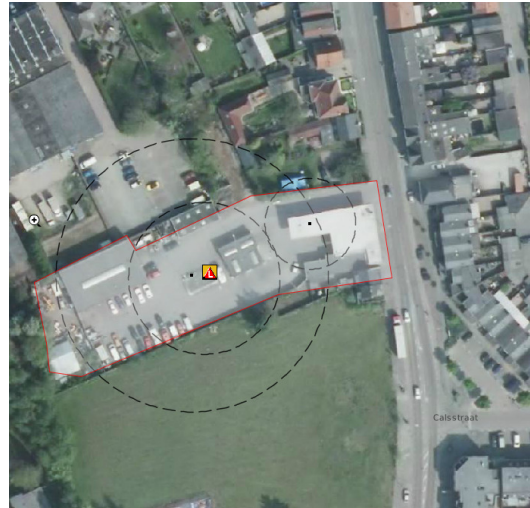
In 2014 zijn de Helmondse LPG-tankstations opnieuw geïnventariseerd in verband met de aangekondigde wijziging van de Revi (rapport: inventarisatie LPG-tankstations – toetsing Bevi, Omgevingsdienst Zuidoost Brabant, d.d. 16 okt. 2014). De Revi zal zodanig worden aangepast dat LPG-tankstations, daar waar de afstand kleiner is dan vermeld in tabel 1, met het treffen van maatregelen toch kunnen voldoen aan de grenswaarde voor het plaatsgebonden risico van 10^{-6} per jaar.

De inrichtingsgrens, die 'globaal' ingetekend is op de risicokaart, correspondeert niet met verbeelding. Binnen de inrichtingsgrens zijn op de verbeelding woonbestemmingen van derden gelegen.

Het nauwkeurig intekenen van een inrichtingsgrens op de risicokaart wordt bemoeilijkt door een gebrekkige ondergrond. Wij zullen de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant opdracht geven om bij de risicovolle bedrijven op de risicokaart de inrichtingsgrenzen te controleren en indien noodzakelijk aan te passen.

In de PR 10^{-6} contour van het L.P.G.-afleverpunt, -tank en -vulpunt van het tankstation aan de Mierloseweg liggen beperkt kwetsbare en kwetsbare objecten. Binnen de contouren liggen namelijk de bestemmingen 'Detailhandel' en 'Bedrijf'. Binnen de bestemming Bedrijf zijn ondergeschikte kantoren toegestaan. Kantoren groter dan 1500 m^2 (kwetsbare objecten) zijn niet expliciet uitgesloten. Binnen de bestemming Detailhandel zijn bestaande bovenwoningen en appartementen toegestaan. Onduidelijk is of in de bestaande situatie sprake is van bovenwoningen en appartementen. Voor de beperkt kwetsbare objecten is niet gemotiveerd en benoemd waarom dit kan worden toegestaan (afwijken richtwaarde). Voor de kwetsbare objecten is sprake van een **latente saneringssituatie**. De verbeelding correspondeert niet met de risicokaart. Ter plaatse van reservoir en vulpunt zijn geen risicovolle inrichtingen toegestaan.

In het plan, de toelichting en de bijlagen van het plan wordt geen verantwoording van het groepsrisico afgelegd. Er is derhalve ook geen advies gevraagd aan de veiligheidsregio.

Met het onderzoek naar manifeste saneringssituaties bij LPG tankstations uit 2010 is naast het toetsen aan het plaatsgebonden risico tevens onderzoek gedaan naar de hoogte van het groepsrisico.

Regels

In de begrippen zijn een beperkt aantal EV-termen verduidelijkt (kwetsbaar object en risicovolle inrichting). De begrippen kwetsbaar object en risicovolle inrichting komen elders in de regels echter niet terug. De plaatsgebonden risicocontouren (PR 10^{-6}) zijn niet opgenomen op de verbeelding, waardoor het mogelijk is om nieuw te bouwen binnen de plaatsgebonden risicocontour (PR 10^{-6}) van inrichtingen. Hier is daarom sprake van een **latente saneringssituatie**.

Verbeelding

Op de verbeelding zijn de risicocontouren, welke van de diverse risicobronnen over het plangebied zijn gelegen, niet ingetekend (ook niet verplicht). Verstandig is het echter om deze wel op te nemen (signaleringsfunctie). Dit om saneringssituaties in de toekomst te voorkomen. De locaties waarop de risicovolle inrichtingen gelegen zijn, zijn niet als zodanig gekwalificeerd op de verbeelding. De belemmeringstroken van de buisleidingen zijn wel ingetekend (verplicht).

Helmond heeft er bewust voor gekozen om de risicocontouren niet op de verbeelding aan te geven maar middels tekeningen in de toelichting. Dit omdat met een uitbreiding van de bedrijfsactiviteiten je niet alleen een milieuvergunningprocedure moet opstarten, maar ook een ruimtelijke procedure. Daarnaast kan ook de rekenmethodiek van het Bevi ineens worden aangepast waardoor contouren veranderen. Ook dan moet het bestemmingsplan worden aangepast.

Verantwoording groepsrisico

In het plan, de toelichting en de bijlagen van het plan wordt geen verantwoording van het groepsrisico afgelegd. Voor de inrichtingen had op grond van artikel 13 van het Bevi een complete verantwoording van het groepsrisico moeten worden afgelegd.

Een (beperkte) verantwoording van het groepsrisico had in ieder geval moeten gebeuren op grond van het Bevb en het CRNVGS voor de buisleidingen, wegen en spoorlijn. Wel zijn voor vrijwel alle risicobronnen onderzoeken en QRA's uitgevoerd. Deze zijn echter niet bij het plan gevoegd (en dus niet controleerbaar).

Er is geen advies gevraagd aan de veiligheidsregio over de bestrijdbaarheid en de zelfredzaamheid van personen binnen het plangebied.

Met de verschillende onderzoeken (zie opmerking onder: Toelichting) is naast het toetsen aan het plaatsgebonden risico tevens onderzoek gedaan naar de hoogte van het groepsrisico.

Conclusie:

In de toelichting van het plan is ruimschoots aandacht besteed aan externe veiligheid. Getoetst is aan de grens- en richtwaarde voor het plaatsgebonden risico. Er wordt in een aantal gevallen echter niet voldaan aan de grens- en richtwaarden voor het plaatsgebonden risico. Ter plaatse van het L.P.G.-tankstation aan de Hoofdstraat is sprake van een **urgente saneringssituatie**, omdat een plaatsgebonden risicocontour (bestaande situatie) over een omliggend kwetsbare object valt. Bij het tankstation aan de Mierloseweg is sprake van een **latente saneringssituatie**.

Op de verbeelding zijn de risicocontouren niet ingetekend, waardoor het mogelijk is om kwetsbare objecten te realiseren binnen de plaatsgebonden risicocontour van inrichtingen.

Ook hier is sprake van een **latente saneringssituatie**.

Geen (beperkte) verantwoording van het groepsrisico heeft plaatsgevonden voor de wegen, spoorlijn, buisleidingen en inrichtingen. Er is niet zichtbaar advies gevraagd aan de regionale brandweer over het plan.

Op 22 december 2015 is de ontwerpwijziging verkleinen afstanden tot LPG-tankstations ter consultatie op internet gepubliceerd. Door de wijziging worden de afstanden die moeten worden aangehouden tussen LPG-tankstations en woningen en dergelijke verkleind. De wijziging hangt samen met de "Circulaire effectafstanden externe veiligheid LPG-tankstations voor besluiten met gevolgen voor de externe veiligheid" die gelijk met de regeling in werking treedt en die als achtergrondinformatie is bijgevoegd. Daarnaast worden in de vorm van een zogenaamde Safety Deal afspraken gemaakt over het gebruik maken van hittewerend beklede LPG-tankwagens, waardoor het aanleveren van LPG bij een LPG-tankstation veiliger gebeurt.

In samenhang met deze circulaire vindt een aanpassing van de Revi plaats. De afstanden die de contour voor het plaatsgebonden risico van 10^{-6} per jaar weergeven, gemeten vanaf het vulpunt, worden zodanig aangepast dat voor alle situaties (bestaand en nieuw) de in de onderstaande tabel opgenomen afstanden gelden, waarbij uitgegaan wordt van het gebruik van hittewerende bekleding.

Doorzet (m³/jaar)	Afstand (m) vanaf het vulpunt	Afstand (m) vanaf het ondergronds of ingeterpt reservoir*	Afstand (m) vanaf de afleverzuil
<i>≥ 1000</i>	<i>40</i>	<i>25</i>	<i>15</i>
<i>500-1000</i>	<i>35</i>	<i>25</i>	<i>15</i>
<i><500</i>	<i>25</i>	<i>25</i>	<i>15</i>

**Bij een bovengronds reservoir geldt een afstand van 120 meter vanaf het reservoir.*

Met het totaalpakket van regeling, circulaire en Safety Deal worden voornoemde ruimtelijke ordeningsknelpunten opgelost, terwijl de veiligheid niet in het gedrang komt.

**Bestemmingsplan Helmond Noord I (onherroepelijk, 28 december 2012),
NL.IMRO.0794.1200BP100170**

Toelichting

Alle voor het plangebied relevante risicobronnen worden besproken. Er wordt voornamelijk aandacht besteedt aan het L.P.G.-tankstation binnen het plangebied (Bevi-inrichting). Weinig aandacht wordt besteed aan de nabijgelegen Zuid-Willemsvaart (loopt oostelijk langs het plangebied). De Zuid-Willemsvaart is een groene vaarweg volgens het Basisnet water (definitief ontwerp, januari 2008). Hierop had geanticipeerd moeten worden. Een groene vaarweg heeft geen plaatsgebonden risico (PR 10^{-6}) en voor het groepsrisico zijn geen beperkingen opgenomen. Ook wordt er weinig aandacht besteedt aan de Provinciale weg N279 die langs het kanaal loopt en waarover frequent transport van gevaarlijke stoffen plaatsvindt (drukke doorgaande weg die tevens dient als ontsluitingsweg van industrieterreinen). Deze twee risicobronnen zijn niet (zichtbaar) onderzocht op het aspect externe veiligheid.

In de toelichting wordt de Zuid-Willemsvaart als mogelijke risicobron benoemd. Daarbij is getoetst aan de toen geldende Risicokaart Water (AVIV, 20 februari 2003) en niet aan het Basisnet water. De 'Regeling Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen' is op 25 november 2013 in de Staatscourant gepubliceerd. Vanaf deze datum heeft het Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen concreet vorm gekregen.

Voor het toetsen van de N279 is o.a. gebruik gemaakt van de rapportage 'externe veiligheid provinciale wegen Provincie Noord-Brabant', Oranjewoud, d.d. 29 november 2010 en de rapportage: 'inventarisatie vervoer gevaarlijke stoffen gemeente Helmond', Provincie Noord-Brabant in samenwerking met SRE Milieudienst en Royal Haskoning, d.d. 6 juni 2008. Voor de N279 ter hoogte van Helmond is geen plaatsgebonden risico 10^{-6} per jaar berekend en het groepsrisico ligt ver onder de oriënterende waarde.

Voor alle risicobronnen wordt voldaan aan de grens- en richtwaarden voor het plaatsgebonden risico in en rond het plangebied.

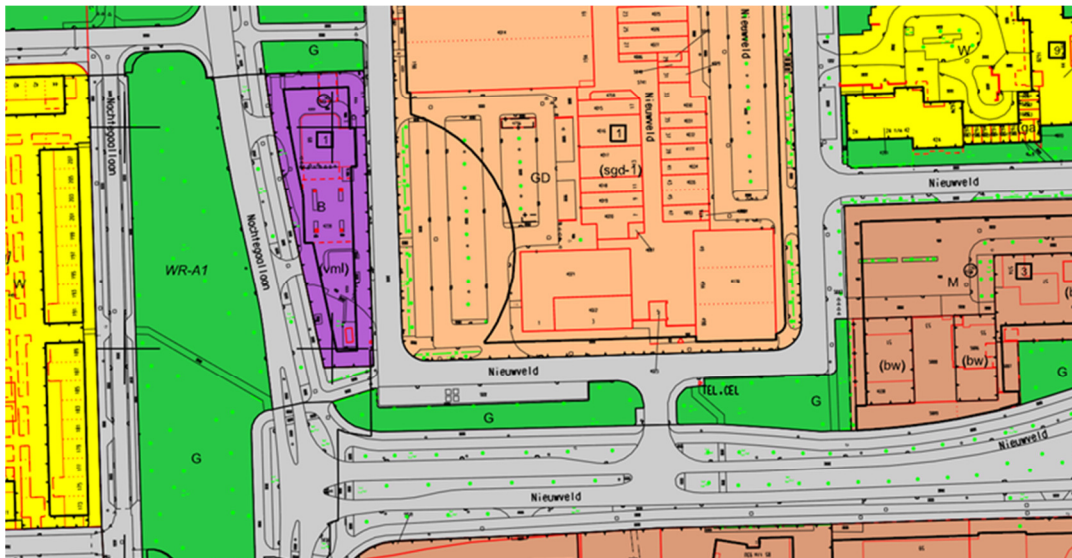
In de toelichting wordt aangegeven dat de in acht te nemen afstanden tot kwetsbare objecten vanwege het LPG-vulpunt 25 meter, vanwege de ondergrondse LPG-tank 25 meter en vanwege de LPG-afleverzuil 15 meter bedraagt. Dat is echter niet correct. Voor LPG-tankstations gelden namelijk een tweetal afstanden. Afstanden voor bestaande situaties en afstanden voor nieuwe situaties. Voor ruimtelijke besluiten gelden de afstanden voor nieuwe situaties; het vaststellen van een bestemmingsplan betreft namelijk (conform artikel 5 van het Bevi) een nieuw ruimtelijk besluit. Op de verbeelding is dan ook de juiste afstand (45 meter) gehanteerd.

Verantwoording van het groepsrisico vindt in de toelichting van het plan (en bijlagen) voor geen van de risicobronnen met een invloedsgebied over het plangebied plaats.

Regels

Er is in de begrippen aandacht besteed aan externe veiligheid terminologie. In de regels wordt externe veiligheid echter onvoldoende geborgd. Risicovolle inrichtingen worden uitgesloten met uitzondering van een L.P.G.-tankstation in het gebiedstype 'Bedrijf'. Het is mogelijk om met een omgevingsvergunning (artikel 19) af te wijken van de grenzen van het bouwvlak (+2,5 meter). Er kan op deze wijze in de bestemming 'Maatschappelijk' binnen de plaatsgebonden risicocontour (PR 10^{-6}) van het vulpunt L.P.G.-tankstation gebouwd worden. In de regels is geen verbod opgenomen om binnen de PR 10^{-6} contouren van het L.P.G.-tankstation te bouwen. Het betreft hier een **latente saneringssituatie**.

De plaatsgebonden risicocontour is gelegen over de bestemming verkeer, groen en gemengde doeleinden. Bij deze laatste is het bouwvlak buiten de plaatsgebonden risicocontour gelegen. Het betreft geen latente saneringssituatie. In dit bestemmingsplan is rekening gehouden met een contour vanaf het LPG-vulpunt van 45 meter (zie onderstaande verbeelding). Het bestemmingsplan staat het bouwen buiten een bouwvlak niet toe.

Verbeelding

Er zijn ook geen contouren ingetekend. Indirect is wel door de vorm van het bouwblok van het zorgcentrum aan het Nieuwveld (*betreft winkelcentrum De Bus, niet het zorgcentrum*) rekening gehouden met de PR 10^{-6} contour van het vulpunt L.P.G. van het naastgelegen tankstation voor nieuwe situaties (Tabel 2, Revi, 45 meter, doorzet $<1000 \text{ m}^3$ per jaar).

Verantwoording groepsrisico

Een rapportage van een EV-onderzoek, in het kader van de uitbreiding van een zorgcentrum nabij het LPG-tankstation (2009), is als bijlage bij het plan gevoegd. Uit deze rapportage blijkt, dat de oriënterende waarde voor het groepsrisico wordt overschreden. Van belang is dat door het bevoegd gezag voor dergelijke situaties een verantwoording van het groepsrisico wordt afgelegd. Voor de inrichting had, op grond van artikel 13 van het Bevi, sowieso een complete verantwoording van het groepsrisico moeten plaatsvinden (geldt ook voor conserverende plannen).

Voor de uitbreiding en renovatie van zorgcentrum De Eeuwsels aan de Nachtegaallaan 66 is in 2009 door Oranjewoud uitgebreid onderzoek uitgevoerd naar de externe veiligheidsrisico's van het nabijgelegen LPG-tankstation (rapport: Risicoanalyse Nieuwbouwplan Savant Zorgcentrum De Eeuwsels - Deel B: Verantwoording van het groepsrisico, Oranjewoud/Save, d.d. 4 juni 2009). Daarbij is, naast het berekenen van het plaatsgebonden risico, het groepsrisico verantwoord. Op 9 juli 2009 heeft de Veiligheidsregio advies uitgebracht voor het plan De Eeuwsels. In het bestemmingsplan Helmond Noord I wordt hiernaar verwezen.

Voor de weg en het water had tenminste een onderzoek naar de hoogte van het groepsrisico (voor en na realisatie plan) moeten plaatsvinden. Indien de oriënterende waarde van het groepsrisico wordt overschreden of er een toename plaatsvindt van het groepsrisico, dient op grond van hoofdstuk 4.3 van de cRNVGS ook hier een complete verantwoording van het groepsrisico plaats te vinden.

Er is geen advies gevraagd aan de veiligheidsregio over het plan.

Omdat het bestemmingsplan Helmond Noord I conserverend van aard is, zijn er niet compleet nieuwe onderzoeken uitgevoerd maar is volstaan met een verwijzing naar de al bestaande onderzoeken.

Conclusie:

Er is in de toelichting van het plan aandacht besteed aan externe veiligheid.

In de regels zijn onvoldoende artikelen opgenomen ten aanzien van externe veiligheid, om de externe veiligheid in het plangebied te waarborgen. Hierdoor is sprake van een **latente saneringssituatie**.

Verantwoording van het groepsrisico ontbreekt. Voor het L.P.G.-tankstation had in ieder geval een complete verantwoording plaats moeten vinden (artikel 13, Bevi). Zeker, omdat de oriënterende waarde voor het groepsrisico hier in de bestaande situatie reeds wordt overschreden.

De regionale brandweer is niet om advies gevraagd over de bestrijdbaarheid van een ramp en de zelfredzaamheid van personen binnen het plangebied.

Doordat de bestaande bouwvlakken buiten de plaatsgebonden risicocontouren zijn gelegen is er geen sprake van een latente saneringssituatie. Zie ook reactie bestemmingsplan 't Hout

over de ontwerpwijziging verkleinen afstanden tot LPG-tankstations. Met de aangekondigde wijziging van de Revi worden de ruimtelijke ordeningsknelpunten opgelost.

Bestemmingsplan Stationskwartier (vastgesteld, 13 april 2012)

NL.IMRO.0794.1000BP090178

Toelichting

Voor een aantal risicobronnen zijn kwantitatieve risicoanalyses (QRA's) uitgevoerd (buisleidingen, inrichting en spoor). In de toelichting wordt verwezen naar deze QRA's. Voor de spoorlijn en de buisleiding Z-540-44 is de QRA bij het plan gevoegd (bijlage), voor de inrichting en buisleiding Z-540-43 niet.

Er wordt weinig aandacht besteed aan de Kasteeltraverse (N270), die langs het plangebied loopt. Deze weg is een ontsluitingsweg voor veel industrieterreinen (met risicovolle industrie) en de regio (achterliggend gebied). De risico's van de weg dienen in kaart gebracht te worden.

Voor alle risicobronnen wordt voldaan aan het plaatsgebonden risico (PR 10^{-6}).

Er is geen (beperkte) verantwoording afgelegd voor het groepsrisico voor de diverse risicobronnen.

Van alle risicobronnen met een veiligheidscontour en/of invloedsgebied over het plangebied zijn onderzoeksgegevens voorhanden, ook voor de gastransportleiding Z-540-43 en de provinciale – en gemeentelijke wegen.

Regels

In de begrippen zijn een beperkt aantal EV-termen verduidelijkt (kwetsbaar object en risicovolle inrichting). Risicovolle inrichtingen (nieuwe) worden uitgesloten door het stellen van specifieke gebruiksregels aan de respectievelijke gronden. Binnen het plangebied bevindt zich een risicovolle inrichting. De locatie waarop deze inrichting ligt, is niet als zodanig gekwalificeerd.

Voor de buisleidingen zijn afdoende artikelen opgenomen om de veilige ligging en de goede werking van de buisleidingen te waarborgen.

Verbeelding

Op de verbeelding zijn de risicocontouren van de diverse risicobronnen die over het plangebied liggen niet ingetekend (is niet verplicht). De belemmeringsstroken van de buisleidingen zijn wel ingetekend (verplicht).

Zie reactie bestemmingsplan 't Hout over de keuze om de risicocontouren niet op de verbeelding aan te geven.

Verantwoording groepsrisico

Voor een aantal risicobronnen zijn QRA's uitgevoerd (buisleidingen, inrichting en spoor). In de toelichting wordt hiernaar verwezen. Voor de spoorlijn en de buisleidingen is de QRA bij het plan gevoegd (bijlagen toelichting). Voor de inrichting niet.

Een complete groepsrisicoverantwoording had plaats moeten vinden op grond van artikel 13 het Bevi voor de inrichting binnen het plangebied (Vlisco Helmond B.V.).

Een complete verantwoording van het groepsrisico is eveneens noodzakelijk voor de spoorlijn op grond van de cRNVGS (hoofdstuk 4.3). Uit de QRA blijkt namelijk, dat er sprake is van een overschrijding van de oriënterende waarde voor het groepsrisico. Voor de weg

had onderzocht moeten worden of er sprake is van een overschrijding van de oriënterende waarde door het plan. Indien er sprake is van een overschrijding is van de oriënterende waarde of een toename van het GR, dan dient ook hiervoor een verantwoording van het GR plaats te vinden.

Voor de buisleidingen had tenminste onderzocht/afgewogen moeten worden of een complete verantwoording van het GR noodzakelijk is. In ieder geval dient hiervoor een beperkte verantwoording plaats te vinden, waarin de zelfredzaamheid van personen en de bestrijdbaarheid van een ramp binnen het plangebied aan bod dienen te komen.

Er is niet zichtbaar advies gevraagd aan de veiligheidsregio over het plan.

Conclusie:

Er is in de toelichting van het plan ruimschoots aandacht besteed aan externe veiligheid.

Er wordt voldaan aan de grens- en richtwaarde voor het plaatsgebonden risico.

Het groepsrisico is voor alle risicobronnen niet (beperkt) verantwoord. Voor de inrichting en de spoorlijn had een complete verantwoording plaats moeten vinden (artikel 13, Bevi). Voor de buisleiding had een beperkte verantwoording van het groepsrisico moeten plaatsvinden.

In de regels zijn voldoende voorschriften opgenomen ten aanzien van externe veiligheid.

De veiligheidsregio is niet (zichtbaar) om advies gevraagd over het plan.